

Handläggare
Kerstin Lundvik
Telefon: 08-508 28 744**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-09-28, p. 11**Fjärrkyleförordning, Förordning om
energimätning i byggnader och Förordning om
ändring i fjärrvärmeförordningen (2008:526)**

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2021/995

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Nuvarande remiss handlar om tre förordningar som ansluter till de lagändringarna som föreslogs i mars 2021 (se tjänsteutlåtande Dnr 2021-6384). De nya reglerna som planeras träda i kraft vid årsskiftet berör till exempel IMD i nya byggnader, fjärravläsning, kostnadsfördelning och information till de boende. Boverket kommer att föreslå ändringar i myndighetens föreskrifter som följd av de föreslagna reglerna.

Regeringen beslutade i november 2019 om en ändring i förordningen om energimätning i byggnader som innebär att krav ställs på installation av mätare för värme och tappvarmvatten på lägenhetsnivå i flerbostadshus. Dessa krav började gälla den 1 juli 2021. Boverkets tillämpningsföreskrifter till förordningen trädde i kraft samtidigt.

De byggnader som omfattas av IMD värme är de flerbostadshus som har sämst energiprestanda, i Stockholm motsvarar de byggnader med ett primärenergital på 200 kWh/m² eller högre. Kravet gäller flerbostadshus med centrala system för värme och tappvarmvatten eller som försörjs med fjärrvärmesystem. Boverket anser att i dessa byggnader är sannolikheten störst att en besparing som följd av sänkt innetemperatur ska uppväga kostnaderna för mätutrustningen. Krav på IMD i vissa flerbostadshus trädde i kraft den 1 juli 2021.

Själva lagtexten finns inte färdig än, bedömningen av den här remissen och förordningarnas innehåll görs med utgångspunkten att de lagarna blir så som det föreslogs i våras.

Ordförklaring

IMD: Individuell mätning och debitering

Individuell mätning innebär krav på mätning i varje enhet, typiskt sett i en lägenhet, när lägenhetsinnehavaren inte är slutkund utan slutanvändare i ändringsdirektivets mening. Med lägenhetsinnehavare avses hyresgäst och bostadsrättshavare.

Det finns IMD-varmvatten: för mätning av mängd energi för tappvarmvattnet och IMD-värme: för mätning av mängd energi som används för uppvärmning av en lägenhet.

Klimatskal

Ytor som omsluter husets uppvärmda yta dvs. fasad, fönster, ytterdörrar, golv och tak.

Värmekostnadsfördelare

Mätare som svetsas eller skruvas fast på radiatören. Det bygger på att man mäter temperaturen i en punkt på radiatören och med det som underlag räknar man fram hur många enheter (kWh) som radiatören har lämnat till rummet.

Förslag till förordning om energimätning i byggnader

Förordningen innehåller bestämmelser som ansluter till den omarbetade lagen (2021:000)¹ om energimätning i byggnader och ersätter nuvarande förordning (2014:348) om energimätning i byggnader.

Förordningen har omarbetats för att närmare stämma överens med den uppdaterade lagen. I det nya förslaget är kravet på IMD-tappvarmvatten i befintliga byggnader oförändrat, däremot finns en förändring i kravet på IMD-värme i befintliga byggnader.

Individuell mätning och debitering (IMD) av värme i befintliga byggnader:

Infrastrukturdepartementets förslag

I både nuvarande förordning (2014:348) och i det nya förslaget gäller kravet på IMD-värme i byggnader med ett primärenergital på 200 kWh/m² eller högre² endast om det är tekniskt genomförbart och proportionellt i förhållande till möjliga energibesparingar, i det nya förslaget finns även ett nytt stycke med krav på installation av värmekostnadsfördelare på samtliga radiatorer i de fall då en mätare på lägenhetsnivå inte är möjlig att installera (se §6 bilaga 1).

I praktiken innebär det att fastighetsägaren har två val, antingen genomföra energieffektiviseringar som leder till att primärenergitalet hamnar under gränsen för kravet eller installera IMD-värme.

Förvaltningens synpunkter

Staden har i tidigare svar på energieffektiviseringsdirektivet³ framhållit att IMD-värme kan vara kontraproduktivt och leda till ökad energianvändning. I stadens svar på promemorian ”Genomförande av ändringar i energieffektiviseringsdirektivet om värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk” välkomnar staden att regeringen nu går vidare med att implementera EU:s energieffektiviseringsdirektiv genom att införa ny reglering för värme, kyla och tappvarmvatten för hushållsbruk.

¹ Lagtexten finns inte tillgänglig än, förslag på lagtexten som har varit ute på remiss tidigare finns i tjänsteutlåtande Dnr 2021- 6384.

² I Stockholm (det finns två kravnivåer beroende på geografisk placering)

³ Dnr KS 2021/435

Kravet på IMD-värme så som det är formulerat i remissförslaget är en kompromiss mellan att följa Energieffektiviseringsdirektivet och samtidigt undvika de negativa konsekvenserna av IMD-värme på större delen av byggnadsbeståndet. Så som kravet är formulerat påverkas cirka 14 procent av byggnadsbeståndet i Sverige. Fastighetsägare ges möjligheten att genomföra åtgärder som sänker energiförbrukningen till nivåer under gränsen för att undvika omfattas av IMD-värme.

Enligt energideklarationens register finns det ca 860 flerbostadshus i Stockholm som omfattas av IMD-värme (det motsvarar ca 6 % av alla energideklarerade flerbostadshus). Det är oklart hur många av dem som ägs av staden, överslagsmässigt ca 450 st. men närmare utredning behövs och det finns en osäkerhet kring hur beräkning av primärenergitalet blir i kommande Boverkets föreskrifter.

Stadens bostadsbolag planerar att genomföra energieffektiviseringsåtgärder på de byggnader som omfattas för att undvika IMD-värme, men byggnader som har kulturhistoriska värden, s.k. K-märkta hus, riskerar att hamna i kläm, ett exempel är Stadsholmen som äger 37 K-märkta hus där bolaget gjort bedömningen att det är svårt att genom åtgärder komma under ett primärenergital på 200 kWh/m², år.

I Boverkets föreskrifter och allmänna råd om energimätning i byggnader (BFS 2020:3)⁴ finns kriterier för undantag för tekniskt genomförbarhet om t.ex. de historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värdena förvanskas i en särskilt värdefull byggnad. Det är viktigt att dessa byggnader även undantas kravet på värmekostnadsfördelare i de kommande föreskrifterna som följer av en ny förordning.

Ny fjärrkyleförordning och förordning om ändring i fjärrvärmeförordningen (2008:526)

I det omarbetade förnybarhetsdirektivet ställs krav på att slutkonsumenter ska tillhandahållas information om energiprestanda och andelen förnybar energi i system för fjärrvärme och fjärrkyla på ett lättillgängligt sätt. Förordningarna innehåller preciseringar som ansluter till de två nya lagtexterna som föreslogs i våras⁵.

Infrastrukturdepartementets förslag

Fjärrkyleförordningen:

Den nya förordningen innehåller bestämmelser som ansluter till den nya fjärrkylelagen, i princip bemyndigas olika instanser till att precisera föreskrifter i olika områden. Hela texten finns i bilaga 2. sfs-fjärrkyleförordning.

Ändringar i fjärrvärmeförordningen:

Syftet med förslagen i Förordning om ändring i fjärrvärmeförordningen (2008:526) är att bättre överensstämma med den omarbetade lagtexten (bilaga3).

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har inga synpunkter på de två föreslagna förordningarna.

Bilagor

- Bilaga 1. [Sfs. Förordning om energimätning i byggnader](#)
- Bilaga 2. [Sfs. Fjärrkyleförordning](#)
- Bilaga 3. [Sfs. Förordning om ändring i fjärrvärmeförordning](#)